

VT 2018

Utbildningsvetenskaplig kärna, kurs 6: Specialpedagogik, 7,5 hp

93UK67 Ämneslärare, 7-9 & 93UK61 Ämneslärare, Gy

Ämneslärarprogrammet i Linköping

Studiehandledning

Utbildningsvetenskaplig kärna, kurs 6:

Specialpedagogik, 7,5 hp

Termin: vt 2018

Kurskoder: 93UK67 Ämneslärare, 7-9
93UK61 Ämneslärare, Gy

Hur kan man som lärare möta alla elever? Vilka utmaningar ställs läraren inför i mötet med barn och ungdomars olikheter och vilka olika handlingsalternativ kan det finnas? Lärares uppgift att kunna identifiera hinder för lärandet är en viktig del av yrkespraktiken. I utvecklandet av kursen *Specialpedagogik* har ambitionen varit att konstruera en kurs som ger orientering om specialpedagogik som begrepp och fenomen. Denna kan bidra till att rusta blivande lärare med användbara kunskaper inför sitt kommande arbete.

Begreppet specialpedagogik, som benämning för den specialpedagogiska verksamheten i skolan, har de flesta hört. Att kunna visa ett specialpedagogiskt förhållningssätt genom förståelse för begrepp och åtgärder kan betraktas som ett krav på lärare som medborgare i ett samhälle som strävar efter demokrati och mångfald. Samhällets heterogenitet gör att frågor kring normalitet, avvikelse, makt och behov av särskilt stöd idag är högaktuella inom både grundskolan och gymnasieskolan.

Syftet med denna studiehandedning är att underlätta studierna genom att tydliggöra kursens mål, innehåll, olika moment, information om examination samt bedömningsgrunder. Studiehandedningen ska ses som ett levande dokument, som med lärarnas och studenternas hjälp kan utvecklas vidare. Synpunkter är därför välkomna såväl under som efter kursen.

Välkommen till kursen i specialpedagogik!

/Tove, Camilla, Lisa, Mathilda och Åsa

ANSVAR OCH KONTAKTINFORMATION

Tove Mattsson: Kursansvarig och seminarielärare grupp A

013-28 46 19, tove.mattsson@liu.se

Camilla Prytz: Seminarielärare grupp B

013-281731, camilla.prytz@liu.se

Lisa Kilman: Seminarielärare grupp C

013-282082, lisa.kilman@liu.se

Mathilda Hallberg: Seminarielärare grupp D

013-282905, mathilda.hallberg@liu.se

Åsa Howchin Wallén: Kursmentor

012-08 33 17, asa.howchin-wallen@liu.se

Elisabeth Augustsson: Kursadministratör

013-28 20 31, elisabeth.augustsson@liu.se

Lotta Holme: Examinator

lotta.holme@liu.se

INNEHÅLL

Kursens MÅL.....	4
KURSINNEHÅLL OCH Arbetsgång	5
Hederskodex för studenter och anställda.....	6
Studenters och anställdas gemensamma åtaganden	6
Studenters åtaganden	6
Arbetsgång.....	7
Föreläsningar.....	8
Skriva seminarieunderlag inför seminarie	8
Bearbeta arbetsgruppens texter	9
Seminarier	10
Gruppsdiskussion efter seminarie	11
Delområde 1: Historiska och internationella perspektiv på en ”skola för alla” inklusive styrdokument och regelverk.....	12
Föreläsning: Historiska perspektiv på en ”skola för alla”.....	12
Inför seminariet:	12
Seminarie 1: En ”skola för alla” historiskt och internationellt.....	12
Efterarbete i arbetsgruppen	12
Delområde 2: Specialpedagogiska begrepp och teoretiska perspektiv	13
Föreläsning: Specialpedagogiska begrepp och teoretiska perspektiv.....	13
Inför seminariet:	13
Seminarie 2: Specialpedagogisk begrepp och perspektiv	13
Efterarbete i arbetsgruppen	13
Delområde 3: Skolans organisation och specialpedagogisk verksamhet	14
Föreläsning: Specialpedagogisk verksamhet och samverkan i skolan och samhälle ...	14
Inför seminariet:	14
Seminarie 3: Skolans organisation och samverkan	14
Efterarbete i arbetsgruppen	14
Delområde 4: Särskilt stöd som ett redskap i pedagogisk verksamhet	15
Föreläsning: Dokumentation av särskilt stöd som ett redskap i pedagogisk verksamhet	15
Inför seminariet:	15
Seminarie 4: Särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogram	15
Efterarbete i arbetsgruppen	15
Delområde 5: Problemskapande beteende och olika professioners perspektiv	16
Föreläsning: Erfarenheter av att vara elev med Aspergers syndrom respektive lärare till elev med AST.....	16
Inför seminariet:	16
Seminarie 5: Problemskapande beteende ur ett professionellt perspektiv.....	16
EXAMINATION	17

Del 1: Seminarier och seminarieunderlag.....	17
Del 2: Skriftlig redovisning i form av en sluttext.....	17
Sluttextuppgift: Vad innebär det, för mig som blivande lärare, att ha ett professionellt förhållningssätt i mötet med elever i behov av särskilt stöd?	17
Examinationstillfällen.....	17
KURSVÄRDERING.....	18
Policy rörande fusk och plagiat.....	18
Vad händer vid fusk och plagiat?	19
BETYGSKRITERIER.....	20
KURSLITTERATUR.....	21
Obligatorisk (låna/kopiera/köp).....	21
Obligatorisk (ladda ner)	21
Refereringshjälp.....	22
Referenslitteratur (efter intresse och behov)	22
Bilaga 1: CENTRALA BEGREPP	24
Bilaga 2: Schema.....	25

KURSENS MÅL

Kursens mål utgår från kursplanen där det anges vilka kunskaper varje student förväntas ha tillägnat sig efter att ha bedrivit fem veckors heltidsstudier. Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för internationella, nationella och lokala styrdokument med avseende på specialpedagogisk verksamhet och mänskliga rättigheter
- problematisera teoretiska specialpedagogiska perspektiv och begrepp, historiskt och internationellt
- reflektera över vad ett professionellt förhållningssätt innebär med utgångspunkt i elevers olikheter
- identifiera möjligheter och hinder för lärande i skolan
- diskutera hur samverkan med andra kan bidra till att på individ-, grupp- och organisationsnivå stödja elevers lärande

Innehåll och aktiviteter på och mellan kursens olika moment kommer att vara kopplade till kursplanens mål, detta för att stödja studenternas lärande under kursens gång.

KUR SINNEHÅLL OCH ARBETSGÅNG

Kursen behandlar specialpedagogisk verksamhet och specialpedagogiska förhållningssätt såväl i ett historiskt som i ett nutida och ett internationellt perspektiv. Styrdokument och internationella överenskommelser som reglerar skolans ansvar för elever i olika livssituationer och som är i behov av särskilt stöd studeras. Centrala specialpedagogiska begrepp och perspektiv diskuteras utifrån verksamhet på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Det specialpedagogiska förhållningssättet i kursen utgår från att se möjligheter och att förebygga, identifiera, uppmärksamma och undanröja hinder för lärande och utveckling. Skolans redskap för att följa och stödja utveckling och lärande för elever i behov av särskilt stöd studeras och analyseras.

Kursen behandlar fyra delområden och ett femte mer övergripande fokus. I respektive område ingår olika kursmoment, dvs föreläsningar samt obligatoriska seminarier. I kursen kommer dessa delmoment att gå in i varandra då innehållet i hög grad relateras till varandra. Kursen bör ses som en helhet, men organiseras i delmoment för att underlätta fokus och studier.

Kursen innehåller också flera möjligheter att fördjupa kuskapen exempelvis beroende på ämnes- och stadieval.

Kursinnehållet behandlas genom föreläsningar, seminarier och gruppdiskussioner i arbetsgrupper.

HEDERSKODEX FÖR STUDENTER OCH ANSTÄLLDA¹

Hederskodex har arbetats fram av studenter och anställda vid Linköpings universitet och fastställts av universitetets styrelse. Den söker formulera det ömsesidiga ansvar som studenter och anställda har för universitetet och för varandra. Den söker också kommunicera normer och värderingar på vilka universitetets verksamhet bör byggas.

Hederskodex består av följande deklARATIONER.

Studenters och anställdas gemensamma åtaganden

Att respektera och stödja andra studenter och anställda.

Att uppmuntra en rak, öppen och fri dialog om de sakförhållanden som studeras, de metoder och argument som används och verksamhetens problem och möjligheter.

Att efter bästa förmåga bidra till universitetets utveckling och goda rykte.

Att sätta sig in i och efterleva interna regler och överenskommelser samt bidra till en ständig omprövning av dessa regler så att de hela tiden kan upplevas som adekvata.

Att i det som påverkar andras arbetsvillkor sträva efter framförhållning så att alla ges goda möjligheter till egen planering.

Studenters åtaganden

Att ta ansvar för sina akademiska studier både vad gäller inriktning, planering och genomförande.

Att ta ansvar för att efterfrågade och erbjudna utbildningsmöjligheter verkligen nyttjas.

Att ta ansvar för att andra studenters möjligheter till studier inte onödigtvis motverkas.

---

¹ Antagen av universitetsstyrelsen 1998.06.17. Dnr LiU 522/97-11

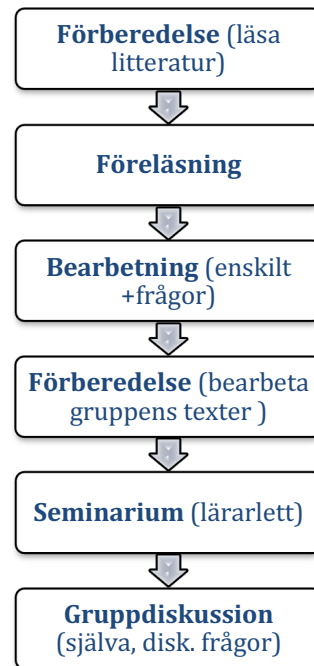
Arbetsgång

Arbetsgången i kursen upprepas under delområde 1-4. Arbetsgången i delområde 5 är liknande men löper av tidsskäl under hela kursen.

Arbetsgången är tänkt att ske på ett sätt som tydliggör lärandeprocessen, möjliggör fördjupad diskussion och fokuserar på egen professionsutveckling. Upplägget gällande läsande och seminarier är därmed både styrt och flexibelt, men vår ambition är att arbetsgången även möjliggör praktisknära reflektioner kopplade till nya kunskaper.

Arbetsgången lyfter också portfolioarbetet som i denna kurs innebär text- och diskussionsbearbetning under kursens gång som sedan leder till den examinerande sluttexten. Studenterna ges därmed möjlighet att se sin egen progression under kursens gång.

Vi förutsätter att alla studenter har tillgång till dator eller smartphone under seminarierna. Om du inte har det så kontakta oss i god tid innan seminariet så löser vi det.

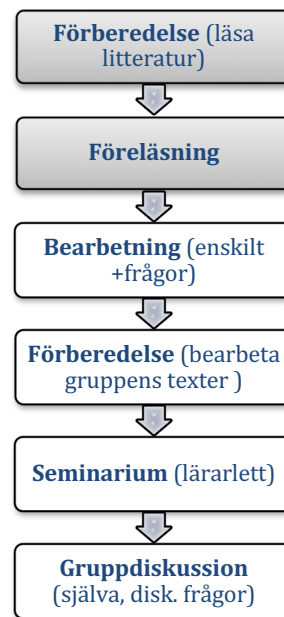
Föreläsningar

Som förberedelse inför föreläsningarna förväntas ni fördjupa er i kurslitteraturen. Litteraturen utgör en utgångspunkt för kunskapsbildning och skapande av förståelsen av respektive delområde. Litteraturen kopplad till föreläsningarna utgör en start i er läsning inom området men kan inte betraktas som heltäckande.

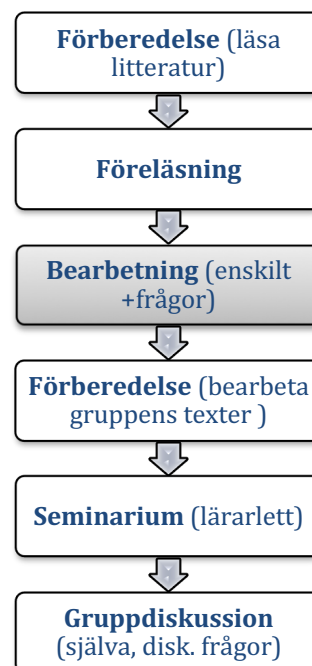
Skriva seminarieunderlag inför seminarie

Efter inläsning och föreläsning skrivs ett seminarieunderlag av alla studenter i delområde 1-4. Dessa texter (seminarieunderlagen) är en del av bearbetningen av litteratur/föreläsning och utgör en del av portfolio. Här bearbetas delområdet och dessa texter är därefter både ett underlag för vidare diskussioner men även en grund till skrivandet av den examinerande sluttexten i kursen. Till delområde 5 förväntas du förbereda dig skriftligt på liknande sätt, men detta redovisas enbart muntligt under seminariet.

Seminarieunderlaget laddas upp på Lisam senast arbetsdagen innan seminarie 1-4 (senast klockan 16.00) i den tilldelade *arbetsgruppens* grupprum samt under inlämningar. Du laddar alltså upp seminarieunderlagen på två ställen (i din grupp och under inlämningar). Det första

är för gruppen och det senare för att vi enkelt skall kunna köra texterna genom URKUND. Dina egna texter är därefter ditt eget underlag inför skrivandet av sluttexten.

Seminarieunderlaget skall bestå av:

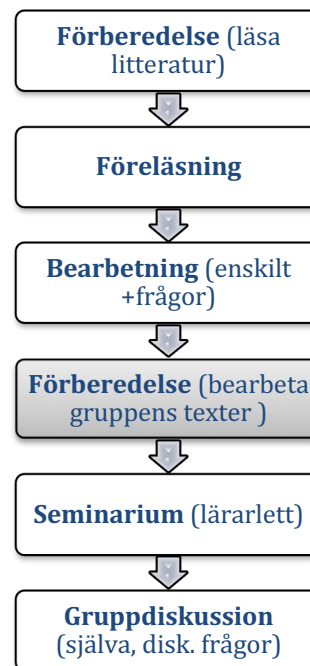
- (a) Individuella skriftliga reflektioner i samband med seminariets arbetsuppdrag och delområdets litteratur (se *Arbetsunderlag* under respektive delområde nedan)
- (b) Minst två egna diskussionsfrågor som relaterar till delområdets litteratur och/eller föreläsning
- (c) Skriftlig återkoppling på varandras texter i arbetsgruppen innan seminariet (se nedan).

Seminarieunderlaget ska vara 1-2 sidor med korrekta referenser inklusive sida/pragraf.

Bearbeta arbetsgruppens texter

Studenterna läser arbetsgruppens texter inför seminariet samt hjälper till att bearbeta varandras texter genom att kommentera varandras texter (se kriterier för att kommentera varandras texter nedan). Träna på att hjälpa dina blivande kollegor att utveckla sin analys och sitt skrivande genom kamratbedömning.

Seminarieläraren läser sin seminariegrupps underlag inför seminariet och ger formativ återkoppling på gruppnivå under efterföljande seminarie.

Återkopplingen ges förslagsvis enligt tre kriterier (inspirerade av Cho & Schunn, 2007²):

- **Flöde**
Kommentera det grundläggande i texten och bedöm textens eventuella språkliga problem och övergångar. Går texten att förstå och följa? Svarar den på arbetsuppdraget? E.t.c.
- **Logik**
Bedöm textens logiska dimensioner. Hur väl hänger fakta och argument samman? Hur väl fungerar argumentationen som görs? E.t.c.
- **Insikt**

---

² Cho, K., & Schunn, C.D. (2007). Scaffolded writing and rewriting in the discipline: A web-based reciprocal peer review system. *Computers & Education*, 48, 409–426.

Bedöm i vilken grad nya kunskaper och insikter förs fram. Till vilken grad ger texten nya insikter till läsaren? E.t.c.

Återkopplingen sker på Lisam, i arbetsgruppens grupprum så den kan stödjas av seminarieledaren. Förslagsvis som kommentarer i varandras dokument.

Seminarier

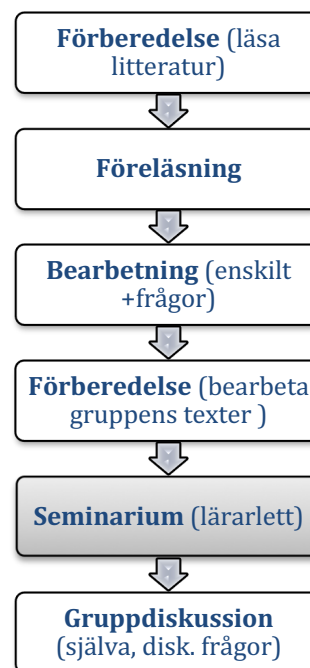
Kursens seminarier är lärarledda och obligatoriska. Under seminarierna kommer vi diskutera vidare utifrån delområdets fokus och studenternas bearbetning och frågor. Seminarieledaren ger dessutom övergripande formativa kommentarer på seminarietexterna.

Till varje seminarie följer en beskrivning av seminariets fokus. Det är tänkt att fungera som stöd i arbets- och fördjupningsprocessen inför och vid seminarierna. Det kallas också för *arbetsuppdrag*.

Seminarierna är obligatoriska och de skriftliga seminarieunderlagen betraktas som utgångspunkt för bearbetningen av examinationsuppgiften.

Deltagande vid seminarierna kan enbart till viss del kompletteras skriftligt vid eventuell frånvaro, övriga delar kräver aktivt deltagande och närvaro. Två av fem seminarier kan max kompletteras skriftligt utan att behöva göra om hela

seminariedelen av kursen vid annat tillfälle då kursen går.

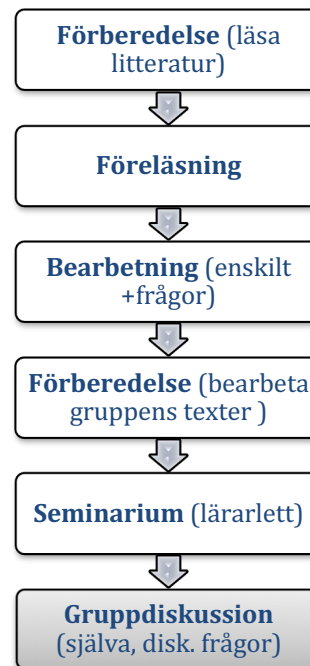
Närvaro på seminarierna registreras av seminarielärarna under ”Bedömningsunderlag” på Lisam. Kontakta din seminarielärare skyndamt om fel uppkommemr eller vid frånvaro.

Gruppdiskussion efter seminarie

Arbetsgrupperna är studentdrivna och ger en möjlighet att fördjupa och underlätta studenternas egna reflektionsprocesser genom återkoppling. Detta gemensamma sätt att reflektera i grupp påminner mycket om de arbetssätt ni kommer möta som aktiva lärare i form av kamratbedömning och kollegialhandledning, vilka är användbara verktyg i er kommande profession som lärare. Ni är era framtida kollegor, ta vara på det!

Här har ni möjlighet att fördjupa delområdet och diskutera de frågor ni ställt i era seminarieunderlag. Har inte seminariet fokuserat på allt ni behandlat i era seminarieunderlag har ni här en chans att komplettera och fördjupa detta i ert samtal.

En kort slutkommentar kring hur diskussionen gått, om några frågor uppstått och vad ni behandlat skall läggas upp i nyhetsfeeden i er arbetsgrupp på Lisam så er seminarieledare kan följa och vid behov hjälpa er vidare.

DELOMRÅDE 1: HISTORISKA OCH INTERNATIONELLA PERSPEKTIV PÅ EN "SKOLA FÖR ALLA" INKLUSIVE STYRDOKUMENT OCH REGELVERK

I kursens första delområde behandlas frågor som rör utvecklingen av en "skola för alla" som idé, hur begreppets innebörd har förändrats under tiden, hur det kan betraktas i ett historiskt och nutida perspektiv och på vilket sätt idén återspeglas i styrdokument. Detta görs genom nationell och internationell koppling.

Föreläsning: Historiska perspektiv på en "skola för alla"

Föreläsare: Ingrid Olsson.

Förberedelse föreläsning: Ahlström (2011); Berhanu (2011); Persson (2013b); Svenska Unescorådet (2006); Tideman (2013).

Inför seminariet:

- Ditt arbetsupdrag är att, med utgångspunkt i kurslitteraturen, ge en överblick över den historiska och internationella utvecklingen av den svenska skolan fram till idag gällande specialpedagogik och en "skola för alla". Med vilka motiv har förändringarna skett och genomförts?
- Glöm inte att ha med minst två egna *diskussionsfrågor* som relaterar till delområdets litteratur och/eller föreläsning.
- Seminarieunderlaget laddas upp på Lisam senast arbetsdagen innan seminariet (senast klockan 16.00) i arbetsgruppens grupprum *samt* under inlämningar.
- Läs och kommentera din arbetsgrupps seminarieunderlag innan seminariet.

Litteratur: Ahlström (2011); Berhanu (2011); Norrström (2013); Persson (2013b); Regeringskansliet (2008); Skollag 2010:800; Svenska Unescorådet (2006); Tideman (2013); Tinglev (2014).

Seminarie 1: En "skola för alla" historiskt och internationellt

Syftet med seminariet är att problematisera och reflektera över en 'skola för alla' och synen på elever i behov av särskilt stöd såväl ur ett historiskt som nutida, internationellt perspektiv.

Seminariet kommer utföras i arbetsformen *World Café* tillsammans med studenter på Snabbspåret.

Efterarbete i arbetsgruppen

Komplettera de delar av delområdet som inte behandlades under seminariet och fortsätt diskussionen utifrån de frågor ni ställt i seminarieundelagen och som kanske väcks under seminariet.

DELOMRÅDE 2: SPECIALPEDAGOGISKA BEGREPP OCH TEORETISKA PERSPEKTIV

I det andra delområdet presenteras och diskuteras specifika specialpedagogiska begrepp som kan stötas på i skolans organisation. Vidare står olika teoretiska specialpedagogiska perspektiv i fokus för kunskap om hur specialpedagogiska frågor kan diskuteras samt hur de olika perspektiven kan leda till olika sätt att se på undervisningssituationer.

Föreläsning: Specialpedagogiska begrepp och teoretiska perspektiv

Föreläsare: Lotta Holme.

Förberedelse föreläsning: Nilholm (2007); Nilholm och Göransson (2013); Norrström (2013); Persson (2013a, kap. 1, 2); Tideman (2013) och två egenvalda internationella vetenskapliga artiklar.

Inför seminariet:

Studera hur kursens centrala begrepp presenteras och definieras i kurslitteraturen. Välj och redogör för *tre* av kursens centrala begrepp kopplat till litteraturen. Koppla valda begrepp till de olika specialpedagogiska perspektiven. Leta även upp *två internationella artiklar* som behandlar specialpedagogiska perspektiv och/eller begrepp. Var redo att kort redogöra för dina artiklar på seminariet.

- Seminarieunderlaget laddas upp på Lisam senast arbetsdagen innan seminariet (senast klockan 16.00) i arbetsgruppens grupprum *samt* under inlämningar.
- Glöm inte att ha med minst två egna *diskussionsfrågor* som relaterar till delområdets litteratur och/eller föreläsning.
- Läs och kommentera din arbetsgrupps seminarieunderlag innan seminariet.

Litteratur: Nilholm (2007); Nilholm och Göransson (2013); Norrström (2013); Persson (2013a, kap. 1, 2); Persson (2013c); Tideman (2013) och två valda internationella vetenskapliga artiklar.

Seminarie 2: Specialpedagogisk begrepp och perspektiv

Syftet med seminariet och förberedelsen är att utveckla kunskaper om specialpedagogiska begrepp, teorier och perspektiv samt hur dessa relaterar till aktuella styrdokument. Detta för att hjälpa till med reflektionen över din egen och andras syn på specialpedagogiska problem och specialpedagogiska insatser. Seminariet innehåller även besök av Christina Holmén Hägerdal från Alléskolan som informerar om Skoldatatek och vilka tekniska stöd lärare kan använda i skolan.

Efterarbete i arbetsgruppen

DELOMRÅDE 3: SKOLANS ORGANISATION OCH SPECIALPEDAGOGISK VERKSAMHET

I det tredje delområdet fokuseras på skolans organisation med särskilt avseende på samverkan på individ-, grupp- och organisationsnivå inom skolan och med det omgivande samhället genom koppling till styrdokument. Att kunna samverka med andra professioner betraktas som avgörande för att kunna stödja elevers lärande och kan även betraktas som en del av det professionella förhållningssättet.

Föreläsning: Specialpedagogisk verksamhet och samverkan i skolan och samhälle

Föreläsare: Ann-Marie Markström.

Förberedelse föreläsning: Blandini (2011); Göransson (2011); Nilholm och Alm (2011); Persson (2013a, kap. 4, 5, 6); Persson (2013b).

Inför seminariet:

Utgå från arbetsgruppens tilldelade dilemma. Vilka lagar och styrdokument har ni att ta hänsyn till? Vilka olika begrepp och perspektiv ur litteraturen går att applicera på dilemman? Beakta dilemman ur organisationsnivå, gruppnivå och individnivå när du svarar. Redogör även för skolans samverkansuppdrag utifrån styrdokument och regelverk, hitta motiveringar varför samverkan är viktig. Reflektera över lärarens roll och samarbetspartners samt deras kunskaps- och ansvarsområden. Till detta tillfälle ska ni även ha läst Hejlskov Elvéns (2009) bok då sista timmen av seminariet ägnas åt denna och förberedelser inför seminarie 5.

- Seminarieunderlaget laddas upp på Lisam senast arbetsdagen innan seminariet (senast klockan 16.00) i arbetsgruppens grupprum *samt* under inlämningar.
- Glöm inte att ha med minst två egna *diskussionsfrågor* som relaterar till delområdets litteratur och/eller föreläsning.
- Läs och kommentera din arbetsgrupps seminarieunderlag innan seminariet.

Litteratur: Blandini (2011); Göransson (2011); Hejlskov Elvéns, (2009); Nilholm och Alm (2011); Skollag 2010:800; Skolverket (2014b).

Seminarie 3: Skolans organisation och samverkan

Syftet med seminariet och förberedelsen är att utveckla kunskaper kring specialpedagogisk verksamhet, om hur stödet till elever i behov av särskilt stöd kan organiseras på olika nivåer. Sista timmen av seminariet ägnas åt Hejlskov Elvéns (2009) bok och förberedelser inför seminarie 5.

Efterarbete i arbetsgruppen

DELOMRÅDE 4: SÄRSKILT STÖD SOM ETT REDSKAP I

PEDAGOGISK VERKSAMHET

Som ett exempel hur man kan identifiera hinder och möjligheter för lärandet tas särskilt stöd upp i det fjärde delområdet. Särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogrammets form och funktion presenteras och diskuteras för att arbetet med detta är en del av lärarens uppgifter. Vidare fokuseras på regleringen i styrdokument samt hur möjligheter och svårigheter för lärandet kan identifieras och hur åtgärder kan utvecklas och implementeras på bästa sätt i skolans verksamhet.

Föreläsning: Dokumentation av särskilt stöd som ett redskap i pedagogisk verksamhet

Föreläsare: Henrik Lindqvist.

Förberedelse föreläsning: Persson (2013a, kap. 7, 8); Skolverket (2014a); Skolverket (2014b). Komplettera gärna genom att också läsa Barnombudsmannen (2016) och Skolinspektionen (2016).

Inför seminariet:

Särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogram är redskap i skolarbetet för elever, föräldrar och lärare. Arbetet med stöd styrs av centrala styrdokument och lokala tolkningar av detsamma. Redogör för de principer som enligt centrala styrdokument gäller för genomförande av särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogram: 1) när, var och hur arbetar man med dessa stödfunktioner?, 2) Vem, vilka är delaktiga och på vilka nivåer?, 3) Innehållsligt fokus?, 4) Utvärdering?, 5) Sekretess?

- Seminarieunderlaget laddas upp på Lisam senast arbetsdagen innan seminariet (senast klockan 16.00) i arbetsgruppens grupprum *samt* under inlämningar.
- Glöm inte att ha med minst två egna *diskussionsfrågor* som relaterar till delområdets litteratur och/eller föreläsning.
- Läs och kommentera din arbetsgrupps seminarieunderlag innan seminariet.

Litteratur: Gy 11 (2011); Lgr 11 (2011); Skollag 2010:800; Skolverket (2011a); Skolverket (2014a); Skolverket (2014b). Komplettera gärna genom att också läsa Barnombudsmannen (2016) och Skolinspektionen (2016b).

Seminarie 4: Särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogram

Syftet med seminariet är att utveckla kunskaper och att skapa en djupare förståelse kring särskilt stöd, extra anpassningar och åtgärdsprogram.

Efterarbete i arbetsgruppen

DELOMRÅDE 5: PROBLEMSKAPANDE BETEENDE OCH OLIKA PROFESSIONERS PERSPEKTIV

Som ett avslutande delområde fokuseras på ett exempel på hur lärare kan hantera sig problemskapande beteenden. Fokus i delområdet ligger i att under seminarie 5 identifiera och problematisera ett fall med utgångspunkt från tankarna i Bo Hejlskov Elvéns (2009) bok ”Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder” utifrån ett yrkesprofessionellt perspektiv.

Föreläsning: Erfarenheter av att vara elev med Aspergers syndrom respektive lärare till elev med AST

Föreläsare: Omar Vinterfröjd och Tove Mattsson.

Alternativt föreläsning om neuropsykiatriska funktionsvariationer i skolan med Tove Mattsson om Omar får förhinder.

Inför seminariet:

Läs in dig på Hejlskov Elvéns (2009) bok med dess begrepp och teorier. Bearbeta boken ur ett lärarprofessionellt perspektiv i arbetsgruppen.

Seminarie 5: Problemskapande beteende ur ett professionellt perspektiv

Syftet med seminariet är att genom att arbeta problemlösande i grupp med stöd av inbjudna yrkesverksamma i skolan. Utgångspunkten är kunskaperna från kursen, ett professionellt förhållningssätt utifrån elevers olikheter samt Hejlskov Elvéns bok (2009) och hur den problematisera den specialpedagogiska kunskapen och den professionella rollen.

Under seminariet kommer ni arbeta problemlösande, med utgångspunkt i boken och övrig kurslitteratur utifrån ett fall med stöd av inbjudna yrkesverksamma i skolan.

Litteratur: Hejlskov Elvéns (2009) samt relevanta styrdokument.

EXAMINATION

Del 1: Seminarier och seminarieunderlag

SRE1: Seminarier och seminarieunderlag: skriftlig redovisning och deltagande i seminarier, 1 hp, U-G

- Seminarier utgör obligatoriska moment i kursen och arbetet inför och på seminarier är tänkt som en grund för sluttexten i kursen. Detta innebär att den studerande måste förbereda seminariet genom att skriva, läsa och kommentera seminarieunderlag innan seminariet (se arbetsgången), samt närvara och delta aktivt i seminarier för att erhålla godkänt i momentet.
- Vid frånvaro från seminariet ges kompletteringsuppgift som skickas på uppmaning av student från seminarieläraren. Två av fem seminarier kan max kompletteras skriftligt utan att behöva göra om hela seminariedelen av kursen vid annat tillfälle då kursen ges.

Del 2: Skriftlig redovisning i form av en sluttext

POR2: Portfolio: Skriftlig redovisning, 6.5 hp, U – VG

- Syftet med portfolio är att synliggöra kunskapsutvecklingen (lärandet) utifrån kursens mål samt sammanfatta kursens innehåll under kursens gång.
- Kursen examineras genom produktion av en sluttext som grundar sig i kursens seminarietextskrivande och diskussioner samt studentens egna professionella utveckling.

Sluttextuppgift: Vad innebär det, för mig som blivande lärare, att ha ett professionellt förhållningsätt i mötet med elever i behov av särskilt stöd?

- Sluttexten skall vara en syntes av kursens mål och innehåll kopplat till den egna professionella utvecklingen.
- Sluttexten skall behandla kursens fyra första delmoment specifikt och vara korrekt refererad till kurslitteratur och dokument. Kursens delområde fem beaktar lärares professionella förhållningsätt i frågan ovan och kan med fördel behandlas i texten.
- Sluttexten får omfattas max. 3 sidor som ett WORD dokument, exklusive referenser och laddas upp på Lisam senast 1/04/2018 under ”Inlämningar”.
- Möjliga betygsgrader är U och G och VG enligt betygskriterierna.

Examinationstillfällen

Seminarieunderlagen lämnas in senast 16.00 arbetsdagen innan seminariet i fråga och sluttexten lämnas in senast 1/04/2018. Omtenta (i form av kompletteringar för seminarier och/eller sluttexten) kan lämnas in direkt efter kurs eller i samband med att kursen går med ny

studentgrupp. Kursen går en gång på våren (med inlämning vecka 13) och en gång på hösten (med inlämning vecka 43). Meddela kursansvarig att du planerar att lämna in och skicka texten via mejl.

KURSVÄRDERING

Enligt högskoleförordningen ska studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. Inom den här kursen sker detta genom dels en egen, anonym utvärdering och genom Linköpings universitets elektroniska kursvärderingssystem (KURT). När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mail med en länk till studentportalen, där en enkät kan fyllas i. Kursansvarig uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra ämneslärarutbildningen vid Linköpings universitet för kommande studenter. Utöver detta ansvarar lärare för att kursen fortlöpande utvärderas inom respektive kursgrupp.

POLICY RÖRANDE FUSK OCH PLAGIAT

Skrivuppgifter återkommer som ett centralt moment i många kurser. Tyvärr har plagiat ökat på senare tid både inom universitetet och i skolan, vilket bland annat kan hänföras till tillgängligheten av olika former av hemsidor och färdiga uppsatser på Internet. Policyn gäller hur vi som lärare ska kunna upptäcka och hantera fusk- och uppsatsplagiat.

Den definition av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (1993:100, 10 kap. 1 §): Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som ”med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas . . .”³

Ett plagiat är något som studenten 1) inte har skrivit själv, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel, hemsida eller en annan students arbete – och som 2) saknar en ordentlig källhänvisning som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung.

Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i en vetenskaplig uppsats – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Läs gärna på om plagiering på universitetsbibliotekets hemsida och testa deras självstudieguide⁴.

---

³ Högskoleförordning (1993:100), Svensk författningssamling, t.o.m. SFS 2016:1051. Regeringskansliet/Lagrummet.se

⁴ Linköpings universitetsbibliotek: <http://www.bibl.liu.se/plagiering-och-upphovsratt?l=sv> respektive <http://noplagiat.bibl.liu.se/default.sv.asp>

Som verktyg för att komma tillrätta med plagiat använder vi oss av databasen URKUND⁵, till vilken examinations- och/eller fördjupningsuppgift skickas i Lisam. Denna nättjänst kan dock inte svara på om en text är plagierad eller ej, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Vad händer vid fusk och plagiat?

Misstanke om fuskförsök anmäls till universitetets rektor och ärendet behandlas i universitetets disciplinnämnd⁶. Nämnden består av universitetets rektor, en lagfaren ledamot, en lärarrepresentant och två studeranderepresentanter. En varning eller avstängning från undervisning och examination i upp till sex månader kan bli följden av fuskförsök. Den vanligast utdömda påföljden är två månaders avstängning. Vid beslut om avstängning meddelas berörda institutioner inom Linköpings Universitet och CSN. Avstängning gäller från och med den dag då beslutet tas. Universitetet ser lika allvarligt på fusk vid laboration, hemtentamen, uppsatsskrivning etcetera, som på fusk vid skriftlig tentamen.

---

⁵ URKUND är en skandinavisk databas och nättjänst för att motverka plagiat som har utvecklats i samarbete med pedagogiska institutionen vid Uppsala universitet. För mer information, se www.orkund.se

⁶ Länk till Disciplinnämnden: <http://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

BETYGSKRITERIER

Godkänd

För att studenten ska erhålla betyget *Godkänd (G)* krävs följande:

- I sluttexten ska den studerande visa:
  - behandla kursens fem delmoment korrekt,
  - grunda sitt resonemang i kurslitteraturen,
  - använda och förklara centrala begrepp och perspektiv,
  - koppling till styrdokument,
  - förhålla sig till påståenden och resonemang från kursen,
  - korrekt käll- och referenshantering.

Väl godkänd

För att studenten ska erhålla betyget *Väl godkänd (VG)* krävs följande:

- I sluttexten ska den studerande visa:
  - grunda sitt resonemang i kurslitteraturen och reflektera självständigt och kritisk kring detta,
  - tydlig koppling till minst två internationella artiklar
  - visa stor förtrogenhet med centrala begrepp och perspektiv,
  - koppling till styrdokumentens grund och tolkning,
  - beskriva, diskutera och problematisera betydelsefulla aspekter av specialpedagogik,
  - vidareutveckla påståenden och resonemang inom kunskapsfältet,
  - Problematiserar utifrån olika perspektiv.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att studenten erhåller betyget *Underkänd (U)*.

- I skrift erhålls även betyget underkänt om:
  - den studerandes skrivande kännetecknas av allmänt tyckande och brist på förankring i kurslitteraturen.
  - den studerande använder allt för mycket citat och/eller inte tolka dessa tillfredsställande.
  - den studerandes svar och skrivande kan betraktas som fusk eller plagiat.

KURSLITTERATUR**Obligatorisk (låna/kopiera/köp)**

- Bladini, Kerstin. (2011). Att tillsammans ta ett steg tillbaka. I Anna-Lena Eriksson Gustavsson, Kerstin Göransson, & Claes Nilholm (red.). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. (55-72). Lund: Studentlitteratur.
- Göransson, Kerstin. (2011). Skolutveckling som förebyggande arbete. I Anna-Lena Eriksson Gustavsson, Kerstin Göransson, & Claes Nilholm (red.). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. (33-54). Lund: Studentlitteratur.
- Hejlskov Elvén, Bo. (2009). *Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder*. Lund: Studentlitteratur.
- Nilholm, Claes & Alm, Barbro. (2011). Lärarna är också snälla, som gör så gott dom kan. I Anna-Lena Eriksson Gustavsson, Kerstin Göransson, & Claes Nilholm (red.). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. (111-130). Lund: Studentlitteratur.
- Nilholm, Claes. (2007). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund: Studentlitteratur.
- Norrström, Anna. (2013). Vilken skola vill vi ha? I Thomas Barow (red.). *Mångfald och differentiering. Inkludering i praktisk tillämpning*. (29-50). Lund: Studentlitteratur.
- Persson, Bengt. (2013a). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*, 3. uppl., Stockholm: Liber.
- Persson, Bengt. (2013b). Elevers olikheter och svensk utbildningspolitik I Barow (red.). *Mångfald och differentiering. Inkludering i praktisk tillämpning*. (51-70). Lund: Studentlitteratur.
- Tideman, Magnus. (2013). Inkludering – eleven i ett samhälleligt sammanhang. I Thomas Barow (red.). *Mångfald och differentiering. Inkludering i praktisk tillämpning*. (71-86). Lund: Studentlitteratur.

Obligatorisk (ladda ner)

- Två **vetenskapliga internationella artiklar** efter eget intresse.
- Ahlström, Karl-Georg. (2011). The Origin of Special Education in Sweden. *Education Inquiry*, 2(2), 179-192.
- Berhanu, Girma. (2011). Inclusive education in Sweden. Responses, challenges, and prospects. *International Journal of Special Education*, 26(2), 128-148.
- Gy 11 (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Skolverket.
- Lgr 11 (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.
- Nilholm, Claes & Göransson, Kerstin. (2013). *Inkluderande undervisning – vad kan man lära sig av forskningen?* (FoU-rapport) Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).
- Persson, Elisabeth. (2013c). Raising achievement through inclusion. *International journal of inclusive education*, 17(11), 1205-1220.
- Regeringskansliet, S. (2008). *FN: s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*.
- Skollag 2010:800. Stockholm, Utbildningsdepartementet.
- Skolverket (2011a). *Särskilt stöd i grundskolan. En sammanställning av senare års forskning och utvärdering*. Hämtad från skolverket.se

Skolverket (2014a). *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Hämtad från skolverket.se

Skolverket (2014b). *Stödinsatser i utbildningen. Om ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd*. Hämtad från skolverket.se

Svenska Unescorådet (2006). *Salamancadeklarationen och Salamanca +10*, Stockholm: Svenska

Tinglev, Inger. (2014). *En specialpedagogisk överblick*. Skolverket. Hämtad från skolverket.se

Refereringshjälp

Allmänt: <http://www.bibl.liu.se/citera-och-referera/citeringsteknik?l=sv>

APA: <https://tools.kib.ki.se/referensguide/apa/>

Harvard: <http://www.ub.umu.se/skriva/skriva-referenser/referenser-harvard>

Oxford: <http://www.ub.umu.se/skriva/skriva-referenser/referenser-oxford>

Referenslitteratur (efter intresse och behov)

Allan, J., & Persson, E. (2016). Students' perspectives on raising achievement through inclusion in Essunga, Sweden. *Educational Review*, 68(1), 82-95.

Asp Onsjö, Lisa. (2008). *Åtgärdsprogram i praktiken: att arbeta med elevdokumentation i skolan*. Lund: Studentlitteratur.

Barnombudsmannen (2016). *Respekt - Barn med funktionsnedsättning om samhällets stöd*. (Rapport) Hämtad från barnombudsmannen.se

Barow, Thomas (red.). (2013) *Mångfald och differentiering. Inkludering i praktisk tillämpning*. Lund: Studentlitteratur.

Eriksson Gustavsson, Anna-Lena, Forslund Frykedal, Karin & Samuelsson, Marcus. (2016). *Specialpedagogik - i, om, för och med praktiken*. Stockholm: Liber.

Eriksson Gustavsson, Anna-Lena, Göransson, Kerstin & Nilholm, Claes. (red.). (2011) *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur.

Förenta Nationerna (1989). *Barnkonventionen*. Nås bl.a. via unicef.se

Greene, Ross. (2016). *Vilse i skolan - Hur vi kan hjälpa barn med beteendeproblem att hitta rätt*. Lund: Studentlitteratur.

Hejlskov Elvén, Bo. (2014). *Beteendeproblem i skolan*. Stockholm: Natur & Kultur.

Herz, Marcus & Johansson, Thomas. (2015). *Det professionella mötet. En Grundbok*. Lund: Studentlitteratur.

Hjörne, Eva. (2011). Livet i en särskild undervisningsgrupp. I Anna-Lena Eriksson Gustavsson, Kerstin Göransson, & Claes Nilholm (red.). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. (131-150). Lund: Studentlitteratur.

Jakobsson, Inga-Lill & Nilsson, Inger. (2011). *Specialpedagogik och funktionshinder. Att möta barn och unga med funktionsnedsättningar i en utvecklande lärmiljö*. Stockholm: Natur & Kultur.

Nilholm, Claes (2006). Special education, inclusion and democracy. *European Journal of Special Needs Education*, 21(4), 431-445.

Nilholm, Claes (2016-03-28). Vad är ett dilemmaperspektiv? [Blogginlägg]. Hämtat från https://blogg.uu.se/web/claes-nilholms-blogg/start/-/blogs/vad-ar-ett-dilemmaperspektiv-?_33_redirect=https%3A%2F%2Fblogg.uu.se%2Fweb%2Fclaes-nilholms-blogg%2Fstart%3Fp_p_id%3D33%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_count%3D1

- Persson, B. & Persson, E. (2016). *Inkludering och socialt kapital: Skolan och ungdomars välbefinnande*. Lund: Studentlitteratur.
- Persson, E., & Persson, B. (2012). *Inkludering och måluppfyllelse: att nå framgång med alla elever*. Liber förlag.
- Sandström, Margareta, Stier, Jörgen & Nilsson, Lena. (red.) (2014). *Inkludering: möjligheter och utmaningar*. Lund: Studentlitteratur.
- Skolinspektionen (2016a). Skolans arbete med extra anpassningar. Hämtad från skolinspektionen.se
- Skolinspektionen (2016b). *Ökat fokus på skolor med större utmaningar Skolinspektionens erfarenheter och resultat 2015*. (Årsrapport 2015). Hämtad från skolinspektionen.se
- Skolverket (2011b). *Läroplan för grundskolan*. (Styrdokument) Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2011c). *Läroplan för gymnasieskolan*. (Styrdokument) Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2012). *Läroplan för vuxenutbildningen, Lvx12*. (Styrdokument) Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2013). *Elevhälsan i skollagen*. (Övriga trycksaker). Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2014d). *Särskilda undervisningsgrupper*. (Rapporter, 405). Hämtad från skolverket.se
- Wetso, Gun-Marie. (2011). Pojken med tidningarna. I Anna-Lena Eriksson Gustavsson, Kerstin Göransson, & Claes Nilholm (red.). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. (97-110). Lund: Studentlitteratur.

BILAGA 1: CENTRALA BEGREPP

De begrepp som presenteras i nedanstående lista är vanligt förekommande inom det specialpedagogiska fältet och är viktiga att behärska som lärare. Detta för både, förståelse av kurslitteratur liksom i yrkessammanhang, dvs för att kunna uttrycka sig på ett professionellt yrkesspråk. Listan är ett urval av de centrala begreppen, även knuten till kursens centrala tema.

Specialpedagogik
Specialundervisning
En skola för alla

Speciallärare
Specialpedagog
Delaktighet
Normalitet
Avvikelse
Diagnos
Funktionshinder
Funktionsnedsättning
Funktionsvariation
Differentiering
Individualisering
Integrering
Inkludering
Segregering

Relationellt/kritiskt perspektiv
Kompensatoriskt/kategoriskt perspektiv
Dilemmaperspektiv

Särskilt stöd
Extra anpassningar
Åtgärdsprogram
Professionellt förhållningssätt

BILAGA 2: SCHEMA

Vecka 9					
	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Föreberedelsetid Inläsning inför delområde 1 och specialpedagogik i allmänhet	Föreberedelsetid	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	
10-12		Kursintroduktion och gruppindelning KEY1			
lunch					
13-15	Föreberedelsetid Inläsning av delområde 1 och specialpedagogik i allmänhet	Föreläsning 1: Historiska perspektiv på en ”skola för alla” Ingrid Olsson KEY1	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Deadline 16.00 Seminarieunderlag 1 laddas senast upp på Lisam i arbetsgruppens grupprum samt under inlämningar. Glöm ej minst två egna diskussionsfrågor.
15-17		Föreberedelsetid			

Se även information och eventuella salsändringar i TimeEdit.

Vecka 10					
	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Föreberedelsetid Inläsning inför delområde 1 och specialpedagogik i allmänhet				
10-12	Seminarie 1 World Café tillsammans med studenter på Snabbspåret Start 9.30! Samling i KY24	Föreberedelsetid Inläsning av delområde 2	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag
lunch					
13-15	Gruppdiskussion efter seminarie i arbetsgrupp Icke l�rarle�t, sal/grupprum bokas av grupperna själva. <u>Lägg ut</u> en kort slutkommentar efteråt.	Föreläsning 2: Specialpedagogiska begrepp och teoretiska perspektiv Lotta Holme KEY1			Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag
15-17	Föreberedelsetid Börja l�s inför delområde 2 och specialpedagogik i allmänhet	Inläsning och förberedelsetid	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Deadline 16.00 Seminarieunderlag 2 laddas senast upp på Lisam i arbetsgruppens grupprum samt under inlämningar. Glöm ej minst två egn diskussionsfrågor.
					Föreberedelsetid Bearbeta arbetsgruppens texter samt ge återkoppling via Lisam.

Se även information och eventuella s s ndringar i TimeEdit.

Vecka 11					
	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Föreberedelsetid Inläsning inför delområde 2	Föreberedelsetid Inläsning av delområde 3	Föreläsning 3: Skolans organisation och specialpedagogisk verksamhet Ann-Marie Markström KEY1	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Inläsnings och förberedelsetid inför delområde 4
10-12			Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Seminarie 3 Samt förberedelse Sem5 Gr A: S19 Gr B: S18 Gr C: S14	Seminarie 3 Samt förberedelse Sem5 Gr D: S15
lunch					
13-16	Seminarie 2 Samt besök av speciallärare OBS start 13.00! Gr A: S14 Gr B: S15 Gr C: S18 Gr D: S19	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv på seminarieunderlaget	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Gruppdiskussion efter seminarie i arbetsgrupp Gr A-B Icke lärolett, sal/grupprum bokas av grupperna själva. <u>Lägg ut</u> en kort slutkommentar efteråt.	Gruppdiskussion efter seminarie i arbetsgrupp Gr D Icke lärolett, sal/grupprum bokas av grupperna själva. <u>Lägg ut</u> en kort slutkommentar efteråt.
16-17	Gruppdiskussion efter seminarie i arbetsgrupp Icke lärolett, sal/grupprum bokas av grupperna själva. <u>Lägg ut</u> en kort slutkommentar efteråt.		Deadline 16.00 Seminarieunderlag 3 laddas senast upp på Lisam i arbetsgruppens grupprum samt under inlämningar. Glöm ej minst två egna diskussionsfrågor.	Föreberedelsetid Bearbeta arbetsgruppens texter samt ge återkoppling via Lisam.	Föreberedelsetid Inläsning inför delområde 4

Se även information och eventuella salsändringar i TimeEdit.

Vecka 12					
	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Föreberedelsetid Inläsnings och förberedelsetid inför delområde 4			Föreberedelsetid Bearbeta arbetsgruppens texter samt ge återkoppling via Lisam	
10-12	Föreläsning 4: Särskilt stöd som ett redskap i pedagogisk verksamhet Henrik Lindqvist KEY1	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Seminarie 4 Gr A: R18 Gr B: R19 Gr C: R22 Gr D: R23	Föreberedelsetid Inläsning och förberedelsetid
lunch					
13-15	Föreläsning 5: Egna erfarenheter av AST och skolan Omar Vinterfröjd och Tove Mattsson KEY1		Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Extra föreläsning 7-9: Hantera känslomässigt svåra situationer. Seminarier ges för blivande 7-9-lärare, är ej obligatoriskt i kursen Henrik Lundqvist KY23	
15-17	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Föreberedelsetid Bearbeta delområdet och skriv seminarieunderlag	Deadline 16.00 Seminarieunderlag 4 laddas senast upp på Lisam i arbetsgruppens grupprum samt under inlämningar. Glöm ej minst två egna diskussionsfrågor. Föreberedelsetid Bearbeta arbetsgruppens texter samt ge återkoppling via Lisam	Gruppdiskussion efter seminarie i arbetsgrupp Icke lärarlett, sal/grupprum bokas av grupperna själva. <u>Lägg ut</u> en kort slutkommentar efteråt.	Föreberedelsetid Inläsning och förberedelsetid

Se även information och eventuella sändningar i TimeEdit.

Vecka 13					
	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8-10	Föreberedelsetid Inläsning och föreberedelsetid	Föreberedelsetid Bearbetning	Föreberedelsetid sluttext	Föreberedelsetid sluttext	Föreberedelsetid sluttext
10-12		Kursavslutning och förberedelse slutuppgift Tove Mattsson KEY1			
lunch					
13-15	Föreberedelsetid Inläsning och föreberedelsetid	Föreberedelsetid sluttext	Föreberedelsetid sluttext	Föreberedelsetid sluttext	Föreberedelsetid sluttext
15-17					
17-19.30	Seminarie 5 Kvällstid då tillsammans med yrkesverksamma lärare Samling i KEY1				Deadline för sluttexten är sö 1/4- 18 kl 23.30 via Lisam Eventuella kompletteringsuppgifter för seminarier skickas i mail till din seminarielärare med samma deadline

Se även information och eventuella salsändringar i TimeEdit.